

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BREZİLYA DÜVELİ MÜTTEHİDESİ CUMHURİYETİ ARASINDA MÜNAKİT MUHADENET MUAHEDENAMESİNİN TASDİKI HAKKINDA (1/61) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE HARİCİYE ENCÜMENİ MAZBATASI

Türkiye Cumhuriyeti

Başvekâlet

25.12.1927

Muamelât Müdürlüğü

Mukarrerat Şubesi

Adet

6/5421

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Hükümetimizle Brezilya Düveli Müttehidesi Cumhuriyeti arasında münakit muhadenet muahedenamesinin tasdiki hakkında Hariciye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 11 Kânun-ı Evvel 1927 tarihli içtimasında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatası ve Muhadenet Muahedenamesi tercümesinin musaddak suretleri teffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil

İsmet

Türkiye Cumhuriyeti ile Brezilya Düveli Müttehidesi Cumhuriyeti Arasında Münakit Dostluk Muahedenesinin Esbabı Mucibe Lâyihası

Brezilya Düveli Müttehidesi Hükümeti, Hükümeti Cumhuriyetimize müracaatla tarafeyn münasebatı, iktisadîyesinin inkişaf ve teshili zımında sair Cenubî Amerika hükümetleriyle akit ve imza eylediğimiz muahedatı mümasile esasatı dahilinde bir dostluk muahedesi akdiyle iki memleket beyninde münasebatı siyasiye tesisi arzusunu bildirmesi üzerine teklifi vaki Hükümeti Cumhuriyetimizce tasvip olunarak Roma Büyük-elçimiz, Brezilya Düveli Müttehidesi Cumhuriyetinin salâhiyyatlar muraahası ile emsali düveliyesi veçhile bir dostluk muahedesi akdine memur edilmiş ve salifüz-zikir Cenubî Amerika hükümetleri ile akit ve imza olunan muahedat esasatına tevfikan Hükümeti Cumhuriyetimizle Brezilya Düveli Müttehidesi Cumhuriyeti arasında bir dostluk muahedesi akit ve imza olunmuştur.

Muahedenin birinci maddesi; Türkiye Cumhuriyeti ile Brezilya Cumhuriyeti arasında ve keza iki devletin tebaası beyninde daimî sulh ve devamlı muhadenet mevcut olacağına dair ve emsali sairesine muvafıktır.

İkinci madde: Tarafeyn âkideynin Hukuku düvel esasatına tevfikan münasebatı siyasiye ve şehbenderi tesisine muhtar ve salâhiyyettar bulunduklarını muahedeldir.

Diğer Cenubî Amerika hükümetleriyle akdolunan muhadenet muahedelerinin aynı maddesinde tarafeyn münasebatı siyasiye ve şehbenderi tesisinde mutabık (D'accord) buldukları muharrerdir. İşbu maddede (mutabık) itabiri yerine (muhtar ve salâhiyyettar) (Auront la faculte) ibaresi Brezilya mürահhasınca teklif edilmiş ve mezkûr ibare aynı mana ve maksadı eda etmekte olduğundan aynen kabulünde bir mahzur görülmemiştir.

Üçüncü madde: Muahedenin tasdik olunacağından ve tasdiknamelerin Roma'da teati edileceğinden bahistir. Teati merasiminin emsali sairesi veçhile Roma'da icrası tarafeyn memalikinin yekdiğetine bu diyeti dolayısıyla mucibi faide ve sühulet olacağı mülahazasına binaen kabul edilmiştir.

Bu madde mucibince muahede, sair Cenubî Amerika hükümetleriyle akdolunan muahedeler gibi onbeş gün sonra değil, teati merasiminin akabi icrasında mevkii mer'iyyete vazolunacaktır.

Bu cihet dahi Brezilya mürահhası tarafından teklif edilmiş ve reddinde bir fayda derpiş olunamadığı için aynen kabul edilmiştir.

Muahede Fransız ve Portekiz lisanları üzerine iki nüshai asliye olarak tanzim edilmiştir.

Hususatı ünifeyi muallen olan işbu esbabı mucibe lâyihası bittanzim takdim kılınmıştır.

Türkiye

Büyük Millet Meclisi

5 . 4 . 1928

Hariciye Encümeni

8 Kararı Numarası

Esas Numarası

Hariciye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileyeye

Türkiye Cumhuriyeti ile Brezilya Düveli Müttehidesi Cumhuriyeti arasında münakit Muhadenet Muahedenamesinin tasdiki hakkındaki encümenimizce muhavvel kanun lâyihası ile merbutatı tetkik olundu;

Muahedenamenin bu bapta Türkiye Cumhuriyetince takip edilmekte olan esasatı umumiyeye muta-

bık olduğu anlaşılma ile lâyihai kanuniye kabul ve Riyaseti Celileyeye takdim kılındı.

Reis	
Erzincan	Mazbata Muharriri
Saffet	Mahmut
Kâtip	Aza
Edirne	Kocaeli
Zeki Mesut	İbrahim Süreyya
Aza	Aza
Falih Rifki	Bekir Lütfi

Türkiye Cumhuriyeti ile Brezilya Düveli Müttehdidesi
Cumhuriyeti Arasında Münakit Muhadenet
Muahedenamesi Tercümesi

Türkiye Cumhuriyeti Reisi ve Brezilya Düveli Müttehdidesi Cumhuriyeti Reisi, iki millet arasında samimî ve devamlı dostluk rabıtalari tesis etmek arzusu ile mütaahassis oldukları cihetle bir Muhadenet Muahedesi akdine karar vermişler ve bu maksatla murahhasları olmak üzere,

Türkiye Reiscumhuru :

Türkiye Cumhuriyetinin Roma Büyük Elçisi Suat Beyi,

Brezilya Reiscumhuru :

Brezilya Cumhuriyetinin Roma Büyük Elçisi Müs-yü Oskar Domefe'yi tayin buyurmuşlardır.

Müşarünileyhima murahhaslar usûl ve kaidesine muvafık görülen salâhiyetnamelerini badeettebliğ ah-kâmı atıyeyi kararlaştırmışlardır:

Madde 1. — Tarafeyni âliyeyni akideynin hükümetleri ve milletleri beyninde daimî sulh ve devamlı muhadenet cari olacaktır.

Madde 2. — Tarafeyni âliyeyni âkideyn Hukuku düvel esasatına tevfiikan aralarında münasebatı siyasiye ve şehbenderî tesisinde salâhiyettardır.

Tarafeyni âliyeyni âkideynin diploması ve şehbenderî memurları mütekabiliyet şartı ile tarafı diğ-ger memleketinde Hukuku umumiyei beynelminel

esasatı umumiyesiyle istikrar eden aynı muameleye mazhar olacaktırlar.

Madde 3. — İşbu Muahedename tasdik edilecek ve tasdiknameler sürati mümkününe ile Roma'da teati olacaktır. Muahedename tasdiknamelerin teatisi akabinde mevkiî meriyete vazedilecektir.

Tasdikan-lil-mekal isimleri bâlâda mezkûr mü-rahhaslar işbu muahedeyi imza ve mühürleriyle tah-tim eylemişlerdir.

Sekiz Eylül 1927 tarihinde biri Fransız, diğeri Por-tekiz lisanı ile iki nüsha olarak Roma'da tanzim kılınmıştır.

Hükümetin Teklifi

Türkiye Cumhuriyeti ile Brezilya Düveli Müttehdidesi Cumhuriyeti Arasında 8 Eylül 1927 Tarihinde Münakit Muhadenet Muahedenamesinin Tasdiki Hakkında Kanun Lâyihası

Madde 1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Brezilya Düveli Müttehdidesi Cumhuriyetinin haizi salâhiyet murahhasları arasında 1927 senesi Eylülünün sekizinci günü Roma'da akit ve imza olunan Muhadenet Muahedenamesi Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul ve tasdik olunmuştur.

Madde 2. — İşbu kanunun icrasına İcra Vekilleri memurdur.

	11 Kânunuevvel 1927
Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Millîye Vekili	Bahriye Vekâleti Vekili
Mustafa Abdülhalik	Mustafa Abdülhalik
Dahiliye Vekili	Hariciye Vekili
Şükrü Kaya	Doktor Tevfik Rüstü
Maliye Vekili	Maarif Vekili
Saraçoğlu Şükrü	Mustafa Necati
Nafia Vekili	Ziraat Vekili
Behiç	Mustafa Rahmi
Ticaret Vekâleti Vekili	Sihhiye ve Muaveneti
Mustafa Rahmi	İçtimaiye Vekili
	Doktor Refik

